

شماره ۷۰۴

تاریخ ۱۳۶۸/۱/۲۴

پیوست

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

بتشانی

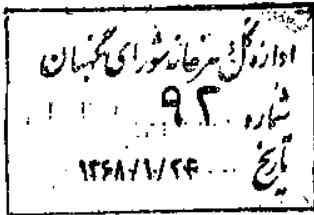
اداره کل فرهنگ و نشریات
شماره ۹۲
تاریخ ۱۳۶۸/۱/۲۴

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۵۸۱۸۸/ل/۱۴ مورخ ۱۳۶۷/۷/۳ دولت در خصوص
حفاظت در برابر اشعه که در جلسه علنی روزیکشنبه مورخ ۱۳۶۸/۱/۲۰
مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی بتصویب رسیده است در اجرای اصل
نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم
به پیوست ارسال می شود. / ن

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی

بسم تعالی

لایحه حفاظت در برابر اشعه

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - اهداف

با توجه به گسترش روزافزون کاربرد اشعه (پرتوها) در امور مختلف و ضرورت حفاظت کارکنان، مردم، نسلهای آینده و محیط در برابر اثرات زیان آور اشعه، مقررات ذیل تدوین گردیده است.

ماده ۲ - تعاریف

- ۱- "اشعه" یا "پرتوها" شامل اشعه یون ساز و غیر یون سازی باشد.
- ۲- "منابع مولد اشعه" به مواد پرتوزا (رادیو اکتیو) اعم از طبیعی و یا مصنوعی و یا مواد و اشیاء حاوی آن و یا دستگاهها و تاسیسات مولد اشعه اطلاق می گردد.
- ۳- "کار با اشعه" هرگونه کار یا فعالیتی است که در ارتباط با منابع مولد اشعه انجام شود.

۴- "واحد قانونی" در مفهوم "سازمان انرژی اتمی ایران" است.

۵- "شخص مسوول" شخص حقیقی است که برابر آئین نامه مربوطه واجد صلاحیت علمی و فنی و شرایط لازم برای تصدی و نظارت بر کلیه امور مربوط به کار با اشعه در محدوده پروانه مربوطه باشد.

۶- "مسوول فیزیک بهداشت" شخص حقیقی است که برابر آئین نامه مربوطه واجد صلاحیت علمی و فنی و شرایط لازم برای تصدی مسوولیت حفاظت در برابر اشعه در محدوده پروانه مربوطه باشد.

ماده ۳ - شمول مقررات

مقررات این قانون شامل کلیه امور مربوط به حفاظت در برابر اشعه در سطح کشور از جمله موارد زیر می باشد.

۱- منابع مولد اشعه

۲- کار با اشعه

۳- احداث، تاسیس، راه اندازی، بهره برداری، ازکار اندازی و تصدی هر واحدی که در آن کار با اشعه انجام شود.

تعالی

۴ - هرگونه فعالیت در رابطه با منابع مولد اشعه شامل واردات و صادرات، ترخیص، توزیع، تهیه، تولید، ساخت، تملک، تحصیل، اکتشاف، استخراج، حمل و نقل، معاملات، پیمانکاری، نقل و انتقال، کاربرد و یا پیماننداری.

۵ - حفاظت کارکنان، مردم و نسل‌های آینده بطور کلی و محیط در برابر اثرات زیان آور اشعه.

فصل دوم - پروانه و مسولیت‌ها

ماده ۴ - انجام هرگونه فعالیت در ارتباط با موارد مندرج در بندهای ۱، ۲، ۳ و ۴ از ماده ۳، غیر از موارد مستثنی بموجب آئین‌نامه‌های مربوطه مستلزم اخذ پروانه کسب از واحد ذیربط و پروانه اشتغال از واحد قانونی می‌باشد.

تبصره - مجوز کار با اشعه در مورد موسسات پزشکی صرفاً برای متخصصین گروه پزشکی توسط کمیسیون مرکب از دو نفر متخصص امور حفاظت در برابر اشعه از واحد قانونی و دو نفر کارشناس از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مورد بررسی و تایید قرار گرفته و از طرف واحد قانونی داده خواهد شد. صدور پروانه نهایی تاسیس واحد کار با اشعه از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

ماده ۵ - دارنده پروانه کسب مکلف است حداقل یک فرد واجد شرایط بعنوان شخص مسوول و یک فرد واجد شرایط بعنوان مسوول فیزیک بهداشت را به واحد قانونی معرفی تا پروانه اشتغال بنام آنان اخذ گردد.

تبصره - در موارد خاص (مانند واحدهای تشخیصی با اشعه ایکس با فعالیت محدود) و طبق آئین‌نامه‌های مربوط، مسولیت شخص حقیقی دارنده پروانه کسب، شخص مسوول و مسوول فیزیک بهداشت می‌تواند توأماً بعهده یک یا دو شخص حقیقی واجد شرایط باشد.

ماده ۶ - دارنده پروانه اشتغال مکلف است منحصراً در محل و در حدود و شرایط مندرج در پروانه و دستورالعمل‌های مربوطه فعالیت نماید.

ماده ۷ - هرگونه تغییر در وضعیت حقوقی دارنده پروانه کسب در ارتباط با منابع مولد اشعه و نیز هرگونه تغییر کمی و کیفی در ارتباط با منابع مزبور مستلزم اخذ مجوز از واحد قانونی است.

تبصره - در خصوص موسسات پزشکی پس از اخذ مجوز از واحد قانونی، صدور پروانه کار جدید از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

تعالیه

ماده ۸- دارندگان پروانه و یا قائم مقام قانونی آنها و نیز کلیه افرادی که بلحاظ وظیفه شغلی با منابع مولد اشعه در ارتباط می باشند مکلفند موارد زیر را بلافاصله به واحد قانونی اطلاع دهند .

۱- تعلیق و یا تعطیل بهره برداری از منابع مولد اشعه

۲- مفقود شدن و یا سرقت منابع مولد اشعه .

۳- هرگونه حادثه ، اخلال ، عیب و یا تغییرات در رابطه با منابع مولد اشعه که احتمال افزایش مخاطرات بالقوه پرتوگیری افراد را دربرداشته باشد .

۴- سوانح پرتوگیری و نیز پرتوگیری مشکوک افراد .

ماده ۹- کلیه افرادی که به کار با اشعه گمارده می شوند باید تحت معاینات و آزمایشهای پزشکی لازم قبل و بعد از استخدام و بصورت دوره ای طبق آئین نامه مربوطه قرارگرفته و مدارک لازم را در اختیار واحد قانونی قرار دهند .

ماده ۱۰- گماردن افراد زیر به کار با اشعه ممنوع است .

۱- افراد کمتر از ۱۸ سال سن غیر از موارد مستثنی بموجب آئین نامه مربوطه .

۲- افرادی که در نتیجه آزمایشهای پزشکی مورد تایید واحد قانونی کار با اشعه برای سلامتی آنان زیان آور تشخیص داده شده باشد .

ماده ۱۱- درانجام هرگونه فعالیت مربوط به موارد مندرج در ماده ۳ دارنده پروانه کسب ، شخص مسوول و مسوول فیزیک بهداشت مکلفاند .

۱- کلیه مقررات ، استانداردها ، آئین نامه ها و دستورالعملهای حفاظت در برابر اشعه را رعایت نمایند .

۲- کلیه تدابیر و تجهیزات حفاظتی لازم را طبق مقررات مربوط پیش بینی ، تامین و به اجراء درآورند .

۳- از پرتودهی غیر ضروری اجتناب نمایند .

ماده ۱۲- کلیه افرادی که به کار با اشعه اشتغال دارند مکلفند وسائل حفاظت در برابر اشعه پیش بینی شده را شخصا بکارگرفته و مقررات و دستورالعملهای مربوطه را به اجرا درآورند .

فصل سوم - نظارت و بازرسی

ماده ۱۳- واحد قانونی درجهت حسن اجرای مقررات این قانون ، نظارت بر کلیه امور مندرج در ماده ۳ این قانون و بازرسی در زمینهای مزبور را بعهده دارد .

تعالی

ماده ۱۴ - دارند پروانه کسب، شخص مسوول و مسوول فیزیکی بهداشت مکلفند توصیه‌ها و دستورالعمل‌های ابلاغ شده توسط واحد قانونی و بازرسی مربوطه را به اجراء درآورند .
ماده ۱۵ - در مواردی که اجرای امور مربوط به مفاد ماده ۱۴ و یا حفاظت افراد و اموال در برابر اشعه مستلزم ارائه خدمات از طرف واحد قانونی باشد، اشخاص ذینفع مکلفند بهاء خدمات ارائه شده را طبق تعرفه مقرر در آئین ناممربوطه به حساب خزانه داری کل واریز نمایند .

تبصره - در مورد موسسات پزشکی که منجر به صرف هزینه یا ارائه خدمات توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌شود آئین ناممربوطه توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می‌گردد .

ماده ۱۶ - دارند پروانه و یا هر شخصی که بنحوی از انحاء منابع مولد اشعه را برابر مفاد این قانون در اختیار و یا تحت نظر داشته و یا بعنوان شخص مسوول و یا مسوول فیزیکی بهداشت انجام وظیفه نماید مکلف است در حوزه فعالیت شغلی خود تسهیلات لازم برای اعمال نظارت و بازرسی واحد قانونی را فراهم نموده و اطلاعات و مدارک مورد نیاز را در اختیار واحد قانونی قرار دهد .

ماده ۱۷ - واحد قانونی مکلف است در اجرای مقررات این قانون، در صورت وقوع بر وجود اشکالات یا تخلفاتی در کار با اشعه یا بهره‌برداری از منابع مولد اشعه پس از ابلاغ کتبی مدت دار به وزارت و یا موسسه مربوطه و در صورت عدم رعایت توصیه‌ها، دستور توقف و یا تعطیل بهره‌برداری از منابع مربوطه را صادر نموده و یا پروانه صادره را لغو نماید و در صورت لزوم با اخذ مجوز لازم از مرجع ذیصلاح اقدام به لاک و مهر آن بنماید .

فصل چهارم - جرائم و مجازات‌ها

ماده ۱۸ - موارد زیر جرم محسوب و مرتکب حسب مورد با رعایت شرایط و امکانات خاطی و دفعات و مراتب جرم و مراتب تادیب از وعظ و توبیخ و تهدید و درجات تعزیر به مجازات مشروحه ذیل محکوم خواهد شد .

۱ - عدم استفاده از وسائل حفاظتی پیش‌بینی شده و همچنین عدم رعایت دستورالعمل‌های حفاظتی توسط کارکنان با اشعه جرم محسوب و متخلف به جریمه نقدی از ده هزار ریال تا صد و پنجاه هزار ریال محکوم خواهد شد .

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

- ۵ -

بسمه تعالی

- ۲- گماردن افراد بدون انجام آزمایشهای پزشکی لازم قبل از استخدام و یا بدون مراقبتها و آزمایشهای دوره‌ای پزشکی در مدت اشتغال بکار با اشعه جرم محسوب و متخلف به جریمه نقدی از ده هزار ریال تا پانصد هزار ریال محکوم خواهد شد .
- ۳- گماردن افرادی بکار با اشعه که بموجب ماده ۱۰ این قانون کار با اشعه برای آنان ممنوع اعلام شده است جرم محسوب و متخلف به جریمه نقدی از سی هزار ریال تا یک میلیون ریال محکوم خواهد شد .
- ۴- کوتاهی در اعلام موارد مذکور در مواد ۷ و ۸ و ۹ این قانون توسط اشخاص نامبرده در موارد یاد شده جرم محسوب و متخلف به جریمه نقدی از سی هزار ریال تا دو میلیون ریال محکوم خواهد شد .
- ۵- متخلف موارد زیر به جزای نقدی از سی هزار ریال تا پنج میلیون ریال و یا به حبس تعزیری از یک ماه تا شش ماه و یا به هر دو مجازات محکوم خواهد شد .
- الف - بهره‌برداری از منابع مولد اشعه و یا کار با اشعه بدون اتخاذ تدابیر حفاظتی و تدارک تجهیزات حفاظتی توصیه شده توسط واحد قانونی .
- ب - بهره‌برداری از منابع مولد اشعه و یا کار با اشعه بدون نظارت شخص مسوول و مسوول فیزیک بهداشت .
- ج - اخلال در امر نظارت و بازرسی واحد قانونی و ندادن اطلاعات لازم و یا ارائه اطلاعات ناقص و یا کذب به واحد قانونی و نیز هراقدامی که موجب انحراف تشخیص واحد قانونی گردد .
- ۶- ایجاد اختلال در کار با اشعه و یا منابع مولد اشعه جرم محسوب و متخلف به جزای نقدی از پانصد هزار تا پانزده میلیون ریال و حبس تعزیری از یکماه تا سه سال و یا به هر دو مجازات محکوم خواهد شد .
- ۷- عدم رعایت حدود و شرایط مقرر در پروانه یا تغییر در شرایط مزبور جرم محسوب و متخلف به مجازات نقدی از یک میلیون ریال تا پنج میلیون ریال و یا به حبس تعزیری از ششماه تا دو سال و یا به هر دو مجازات محکوم خواهد شد .
- ۸- نداشتن پروانه معتبر در مواردی که بموجب ماده ۴ این قانون داشتن پروانه الزامی اعلام گردیده است جرم محسوب و متخلف به مجازات نقدی از یک میلیون ریال تا ده میلیون ریال و یا به حبس تعزیری از شش ماه تا سه سال و یا به هر دو مجازات محکوم خواهد شد .

بسم تعالی

۹- بهره‌برداری از منابع مولد اشعه که توسط واحد قانونی بنحوی ممنوع اعلام شده است جرم محسوب میشود و متخلف به مجازات نقدی از یک میلیون ریال تا پانزده میلیون ریال و یا به حبس تعزیری از شش ماه تا سه سال و یا به هر دو مجازات محکوم خواهد شد .

ماده ۱۹- در مواردی که جرائم موضوع این قانون به لحاظ انطباق با عنوانین قانونی دیگر مستلزم مجازات شدیدتر باشد مقررات قانون مجازات اشد درباره مرتکب اعمال خواهد شد .

فصل پنجم - مقررات ویژه

ماده ۲۰- به افرادی که بطور مستمر به کار با اشعه اشتغال داشته باشند، مزایای زیر بر مبنای مقدار و شرایط بالقوه پرتو دهی محیط کار به تشخیص واحد قانونی و طبق آئین نامه‌های مربوطه تعلق می‌گیرد .

۱- کاهش ساعات کار هفتگی تا میزان ۲۵٪ ساعات کار مقرر برای سایر کارکنان .

۲- افزایش میزان مرخصی استحقاقی سالیانه تا یکماه در سال برای مدت اشتغال به کار با اشعه . استفاده از مرخصی استحقاقی سالیانه در اینگونه موارد در طول هر سال اجباری است .

۳- افزایش مدت خدمت مورد قبول تا یکسال به ازاء هر یکسال کار با اشعه . حداکثر این افزایش تا ده سال و منحصر از نظر باز خرید ، بازنشستگی ، از کار افتادگی و تعیین حقوق و وظیفه قابل احتساب می‌باشد .

۴- پرداخت تا پنجاه درصد حقوق و مزایا بعنوان فوق العاده کار با اشعه .

تبصره- در مورد بند ۲ این ماده بجای استفاده از مرخصی فرد ذینفع می‌تواند درخواست اشتغال در محلی غیر از محیط کار با اشعه بنماید .

ماده ۲۱- وزارتخانه‌ها ، نهادهای انقلاب اسلامی ، موسسات ، سازمانها و شرکتهای دولتی و یا وابسته به دولت و موسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است و نیز کلیه مامورین انتظامی موظفند در اجرای این قانون با واحد قانونی همکاری نمایند .

ماده ۲۲- واحد قانونی مسوولیت حسن اجرای مقررات این قانون را بعهده داشته و مکلف است با بکار گماردن متخصصین واجد صلاحیت علمی و فنی و از طریق تهیه و تدوین ضوابط ، مقررات ، استانداردها و دستورالعملهای لازم و بکارگیری امکانات تخصصی ، آموزش و پژوهش و ارائه خدمات در سطح علمی پیشرفته روز تدابیر مقتضی را اتخاذ نماید .

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

- ۷ -

بسم تعالی

شماره ۷۰۲ - ۷

تاریخ ۲۴ / ۱ / ۶۸

پیوست

ماده ۲۳ - این قانون از تاریخ تصویب لازم الاجراء می باشد و از تاریخ مزبور کلیه قوانین و مقررات مغایر لغو و کان لم یکن تلقی می گردد . دولت مکلف است آئین نامه های مربوطه را بر اساس پیشنهاد واحد قانونی تصویب و جهت اجرا ابلاغ نماید . کلیماشخاص حقیقی و حقوقی مشمول این قانون مکلفند حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ اجرای قانون وضعیت خود را با مقررات آن منطبق نمایند .

تبصره - در خصوص موسسات پزشکی کشور آئین نامه های مربوطه توسط وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و واحد قانونی تهیه و تدوین و پس از تصویب هیات وزیران قابل اجرا خواهد بود .

لایحه قانونی فوق مشتمل بر بیست و سه ماده و شش تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه بیستم فروردین ماه یکهزار و سیصد و شصت و هشت بتصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است . / ن

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی